

BORSA PAYI ve DİĞER ÜCRETLERE İLİŞKİN TOPLU ÇİZELGE

PAY PİYASASI İŞLEMLERİ	Borsa Payı [İşlem hacmi üzerinden Baz puan-bps (*)]	Borsa Payı [İşlem miktarı üzerinden Kuruş (**)]
A) Pay Piyasasındaki tüm pazarlarda (varant, sertifika ve BYF işlemleri hariç) gerçekleştirilen işlemler	0,25	
B) BIST endekslerine, yabancı endekslere dayalı <u>olanlar dışındaki</u> tüm varant ve sertifikalardaki işlemler	0,30	0,010
C) BIST endekslerine, yabancı endekslere dayalı varant ve sertifikalardaki işlemler	0,40	0,013
Ç) BYF İşlemleri	0,25	
D) Piyasa Yapıcı İşlemleri		
1. Paylarda		
a) Piyasa Yapıcı İşlemleri (Kotasyon ile)	0,125	
• Piyasa yapıcı olarak atandığı sermaye piyasası aracında piyasa yapıcı performans koşullarını sağladığı günler için temel borsa payı (0,25) üzerinden %50 indirimli oran		
b) Piyasa Yapıcı İşlemleri (Kotasyon Dışı)	0,25	
2. Varantlar ve Sertifikalar		
a) Piyasa Yapıcı İşlemleri (Kotasyon ile)	0,15	0,0050
• Endekse dayalı varant ve sertifikalar <u>dışındaki</u> diğer varant ve sertifikalarda geçerli olan borsa payı (0,30) üzerinden piyasa yapıcı performans koşullarını sağladığı günler için %50 indirimli oran		
• BIST endekslerine, yabancı endekslere dayalı varant ve sertifikalarda geçerli olan borsa payı (0,40) üzerinden piyasa yapıcı performans koşullarını sağladığı günler için %50 indirimli oran	0,20	0,0065
b) Piyasa Yapıcı İşlemleri (Kotasyon Dışı)	0,30	0,010
• Endekse dayalı varant ve sertifikalar <u>dışındaki</u> diğer varant ve sertifikalar		
• BIST endekslerine, yabancı endekslere dayalı varant ve sertifikalar	0,40	0,013
3. Borsa Yatırım Fonları		
a) Piyasa Yapıcı İşlemleri (Kotasyon ile)	0,125	
• Piyasa yapıcı olarak atandığı sermaye piyasası aracında piyasa yapıcı performans koşullarını sağladığı günler için temel borsa payı (0,25) üzerinden %50 indirimli oran		
b) Piyasa Yapıcı İşlemleri (Kotasyon Dışı)	0,25	
E) BİRİNCİL PİYASA (Sürekli İşlem + Talep Toplama Yöntemleri)	0,25	
F) ÖZEL İŞLEM BİLDİRİMİ	0,25	
G) TOPTAN ALIŞ SATIŞ (TAS) İŞLEMLERİ		
1. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı (ÖİB) tarafından gerçekleştirilen TAS işlemlerinde işlemin ÖİB tarafından	0,00	
2. Takası Takasbank dışında/bünyesinde gerçekleştirilen TAS işlemleri	0,25	

PAY PİYASASI İŞLEMLERİ	Borsa Payı İşlem hacmi üzerinden Baz puan-bps (*)]	Borsa Payı İşlem miktarı üzerinden Kuruş (**)
G) BORSA DIŞI OPSİYON/VARANT/SERTİFİKA İŞLEMLERİ SONUCUNDA GERÇEKLEŞEN PAY VE BYF İŞLEMLERİNİN TESCİL ÜCRETİ	0,00	
H) ÇAĞRI YOLUYLA TOPLANAN PAYLARIN BORSAYA BİLDİRİMİ	0,00	

(*) Baz puan (basis points) uluslararası finans piyasalarında çoğunlukla faiz hesaplamalarında oranların değişimini ifade etmek için kullanılan bir ölçü birimidir, BPS kısaltmasıyla kullanılır. Baz puan, rakamın virgülden sonraki 4. hanesine (0,0001) karşılık gelir ve %1'lik dilimin %1'ine denk gelen kısmı belirtir. Diğer bir deyişle 1/10.000 değerinde bir finansal ölçü birimidir. 1 baz puan %0,01'e eşit iken 100 baz puan %1'lik dilime karşılık gelmektedir.

(**) İşlem bazında hacim ve miktar oranları ile hesaplanan borsa payı tutarları arasından büyük olan alınır.

PAY PİYASASI İŞLEMLERİ DİĞER ÜCRETLER

D) HATALI İŞLEM DÜZELTME BİLDİRİMİ VE DİSİPLİNE SEVK

Toplam İşlem Sayısı İçerisindeki Hatalı İşlem Düzeltme Oranı	Disipline Sevk
%10'a kadar (%10 hariç)	HAYIR
%10 ve üzeri	EVET

Notlar:

- Yukarıdaki tabloda belirtilen "Hatalı İşlem Düzeltme Oranı"; bir üyenin bir takvim ayı süresince Pay Piyasası'nda düzelttiği işlemlerin toplam adedinin Sistemde aynı ay süresince gerçekleştirdiği tüm işlemlerin toplam adedine bölünmesi suretiyle hesaplanacaktır.
- Hatalı işlem düzeltilmesi, (T+1) gününde gün sonuna kadar Takasbank sisteminde "Takas Terminali" kullanılarak gerçekleştirilecektir ve buna ilişkin ücretlendirme Takasbank tarafından yapılacaktır.
- Takasbank (T+1)'de düzenlemeye aykırı olarak gerçekleştirilen hatalı işlem düzeltmelerini dönemsel olarak Borsamıza raporlayacaktır.
- Pay Piyasası'na ilişkin olarak Takasbank bünyesinde yapılan hatalı işlem düzeltme bildirimlerinde üyelerin Disiplin Komitesi'ne sevk için belirlenen eşik oranlar yukarıdaki çizelgede belirtilen kapsamda uygulanacaktır.

İ) EMİR İPTALİ, FİYAT KÖTÜLEŞTİRME, MİKTAR AZALTIMI (15 Şubat 2023 tarihinden itibaren geçerli)

Sıra	Emir/Piyasa/Pazar/ Seans Tipleri	Emir İptali/Miktar Azaltımı/Fiyat Kötüleştirme (Baz Puan-bps)	Cari Fiyat Seviyesinde Emir İptali/Miktar Azaltımı/Fiyat Kötüleştirme		
			0-5 Saniye (Baz Puan-bps)	6-10 saniye (Baz Puan-bps)	11. saniye ve sonrası (Baz Puan-bps)
1	Sürekli İşlem Yönteminde Limit Fiyatlı Normal Emir	0,120	0,750	0,450	0,300
2	KİE (Sistem tarafından iptal edilen)	0	0	0	0
3	Birincil Piyasa (Sabit veya Değişken Fiyattan Talep Toplama)	0,150	0,150	0,150	0,150
4	Birincil Piyasa (Sürekli İşlem)	0,120	0,750	0,450	0,300
5	Seansın Tek Fiyatlı Bölümleri	0,150	0,150	0,150	0,150
6	Kapanış Fiyatından İşlemler Aşaması	0,120	0,750	0,450	0,300
7	Varant ve Sertifika İşlemleri Tüm Emirler	0	0	0	0
8	Borsa Yatırım Fonu (BYF)	0	0	0	0
9	Tüm Piyasa Yapıcı Kotasyonları	0	0	0	0

Notlar:

- Sürekli işlem yönteminde cari fiyat seviyesinin dışında kalan fiyat seviyelerinde emrin tamamen iptal edilmesi, fiyatının kötüleştirilmesi veya emir miktarının azaltılması durumlarında her bir emrin azaltılan kısmının ve iptal edilen/fiyatı kötüleştirilen emrin tamamının TL hacmi üzerinden 0,120 bps ücret alınır.
- Seansın tek fiyatlı bölümlerinde emrin tamamen iptal edilmesi, fiyatının kötüleştirilmesi veya emir miktarının azaltılması durumlarında her bir emrin azaltılan kısmının ve iptal edilen/fiyatı kötüleştirilen emrin tamamının TL hacmi üzerinden 0,150 bps ücret alınır.
- Sürekli işlem yönteminde cari fiyat seviyesindeki emirlerde fiyat kötuleştirme, miktar azaltma ve iptal ücretleri gerçekleştirildikleri süreler göre farklı hesaplanmaktadır. Üç kademe yapılan hesaplamada emirlerin sisteme iletilmesini veya emir üzerinde yapılan en son değişikliği takiben;
  - 5 saniyeye kadar gerçekleştirilenler için (beşinci saniye dâhil) 0,750 bps,
  - 6 saniye ile 10 saniye arasında gerçekleştirilenler için (onuncu saniye dâhil) 0,450 bps,
  - 11 saniye sonrasında gerçekleştirilenler için 0,300 bpsücret tahakkuk ettirilir.
- Varantlarda ve sertifikalarda emir iptalinden, kötuleştirilmesinden ve miktar azaltımından herhangi bir ücret alınmaz.
- Birincil Piyasadaki halka arzlarda sabit ve değişken fiyattan talep toplama yöntemlerinde gerçekleştirilen emir iptali, fiyat kötuleştirme, miktar azaltımı için ücret oranı 0,150 bps'dir.
- Özel işlem bildirimini iptalinde herhangi bir emir iptal/değişiklik ücretlendirmesi söz konusu değildir.
- Kapanış fiyatından işlemler aşamasında açılış ve kapanış seansı işlemlerinden farklı olarak emir iptali, fiyat kötuleştirme, miktar azaltımı için cari fiyat seviyesinde farklı ücretlendirme uygulaması devam edecektir.
- Dengeleyici emir, piyasa emri, piyasadan limite emir ve limit KİE emrinin işleme dönüşmeme nedeniyle sistem tarafından iptal edilmesi durumunda emir iptal ücreti hesaplanmaz ancak bu emir türlerinin seansın tek fiyatlı bölümlerinde kullanıcılara tarafından değiştirilmesi veya iptal edilmesi hâlinde yukarıdaki tabloda 5. sırada yer alan tek fiyat yöntemi iptal ücreti hesaplanır.
- Üyenin sistemle bağlantısının kopması hâlinde emirlerinin “inaktif” olmasını seçtiği durumda bağlantı kopukluğu neticesinde “inaktif” olan emirlerden ve PTRM uygulaması üzerinden yapılan toplu emir iptallerinden (mass cancel) seansın hangi bölümünde gerçekleştiği göz önünde bulundurularak seansın ilgili bölümü için geçerli olan iptal ücreti alınır.
- Orta Nokta (Mid-Point) ve kotasyon emirlerinden emir iptal/değişiklik ücreti alınmaz.
- Kesir (.KE) ve Ağırlıklı Ortalama Fiyat (.AOF) sıralarında emir iptal/değişiklik ücreti alınmaz.
- Kısmi görünme koşullu (Iceberg) emirlerde toplam miktarda yapılan değişiklikler ve iptallerden ücret alınmaz. Görünen miktarda yapılan her bir değişiklikten (normal emir değişikliği gibi – iptal, fiyat kötuleştirme, miktar azaltma, cari fiyat seviyesine ve süreye göre değişken) ücret alınır.
- BYF’lerde 02/01/2017-31/12/2017 tarihleri arasında geçerli olmak üzere emir iptalinden, fiyat kötuleştirilmesinden ve miktar azaltımından herhangi bir ücret alınmaması uygulaması 2023 yılı sonuna kadar uzatılmıştır.

J) YÜKSEK FREKANSLI İŞLEMLER (YFİ) KULLANICILARININ EMİR/İŞLEM ORANI (OTR–ORDER TO TRADE RATIO) YÖNTEMİ İLE ÜCRETLENDİRİLMESİ

- Yüksek frekanslı işlemlerin normal müşteri emirlerinden farklılaştırılmasını ve takibini sağlamak amacıyla bu işlemler için üye başvurusu ile farklı kullanıcılar tahsis edilmektedir. Bu kullanıcılar mevcut konvansiyonel kullanıcılara uygulanan emir iptal ücreti uygulamasına dahil edilmez, OTR ile ücretlendirilirler.
- OTR; YFİ kullanıcısı tarafından girilen/değiştirilen/iptal edilen emirlerin gerçekleşen işlemlere oranını ifade etmektedir. YFİ kullanıcılarına fazla kullanım ücreti uygulanmasında eşik belirleyici parametre olarak kullanılır.
- Sisteme girilen, düzeltilen ve iptal edilen toplam emir sayısının gerçekleştirilen toplam işlem sayısına oranının [5:1]’i aşması durumunda; bu oranın aşılmasına neden olan emir girme/düzeltilme/iptal operasyonlarının her birinden **0,25 TL** maktu ücret alınmaktadır.
- Hesaplamalar günlük bazda yapılır, ücretler ise aylık bazda Borsa payları ile birlikte tahakkuk ettirilir.
- Bu kullanıcılar için Borsa payı ücretlerinde herhangi bir değişiklik söz konusu değildir.
- OTR hesaplaması kullanıcı bazında yapılır. Bir üyeye ait birden fazla bu tip kullanıcı olması durumunda bu kullanıcılara ait detaylar üye borsa payı raporlarında da ayrı ayrı gösterilir.
- OTR hesaplaması ile ilgili detaylı bilgi, internet sitemizin “Piyasalar” sekmesinin “Pay Piyasası” bölümündeki “Borsa Payları ve Diğer Ücretler” bağlantısı (<https://www.borsaistanbul.com/tr/sayfa/336/borsa-paylari-ve-diger-ucretler>) ve ayrıca sadece üyelerimizin erişimine açık olan Borsamız internet sitesinin “Üye Özel” sayfasının “Pay Piyasası Yazılım ve Dokümanları” başlığı altında yer almaktadır.

K) BORSA PAYI İADE MODELİ (Yürürlük Dönemi: 2018)

Borsa Yönetim Kurulu'nun 21/09/2017 tarihli kararı, Genel Müdürlüğün 19/12/2017 tarihli oluru ve SPK'nın 18/01/2018 tarihli onayı doğrultusunda Pay Piyasası'nda 2018 yılından itibaren geçerli olacak olan yeni borsa payı iade modelinin temel unsurları aşağıda belirtilmiştir:

Model iki farklı borsa payı iade modelinin birleşiminden oluşur. Bu modellerden ilki borsa payı iadesinde Pay Piyasası'nda yapılan işlem hacmi büyüklüğünü temel kriter olarak alırken (Büyüklük Kriteri), diğer model ise her bir üyenin Pay Piyasası işlemlerinden dolayı Borsaya ödediği borsa payındaki gelişimi kriter olarak alır (Gelişim Kriteri). Her bir üyeye yapılacak toplam borsa payı iadesi ise bu iki kriterin koşulları çerçevesinde elde edilebilecek borsa payı iade tutarlarından büyük olanı kadar olur. Diğer bir ifade ile her bir üye, değerlendirme dönemlerinde bu kriterlerin sadece birinden (tutar olarak daha büyük olanından) faydalanarak borsa payı iadesi alabilir.

Büyüklük Kriteri: Bir takvim yılının çeyrek dönemleri itibarıyla Pay Piyasası'ndaki toplam işlem hacminin en az %5'ini yapan ve bu döneme ilişkin işlem hacmi tutarı 30 milyar TL'yi geçen üyeler için [Özel İşlem Bildirimleri, Toptan Alış Satış İşlemleri (TAS), Halka Arz ve Borsa Birincil Piyasa (BP) işlemleri hariç tutulmak suretiyle] bir sonraki çeyrekte %5 oranında borsa payı iadesi yapılır.

Gelişim Kriteri: Her bir üyenin çeyrek dönem gelişimi üzerine kurulan bu kriter üyelerin çeyrek dönemler bazında ödemiş oldukları borsa paylarını göz önüne alır. Eğer bir üye herhangi bir çeyreğin toplamında bir önceki çeyreğe göre daha fazla borsa payı ödemiş ise aradaki farkın %30'u üyeye iade edilir. Burada yapılacak borsa payı karşılaştırmasında Özel İşlem Bildirimleri, Toptan Alış Satış işlemleri (TAS), Halka Arz ve Borsa Birincil Piyasa (BP) işlemleri için ödenen borsa payı ücretleri ve İAK (emir iptali, miktar azaltımı, emir kötüleştirme) ücretleri hariç tutulur. Üye herhangi bir çeyreğin toplamında bir önceki çeyreğe göre daha fazla borsa payı ödemiş ise gelişim kriteri kapsamında herhangi bir borsa payı iadesine hak kazanamaz.

Toplam Borsa Payı İade Tutarı: Her bir üye için hesaplanacak olan toplam borsa payı iade tutarı yukarıda bahsi geçen iki farklı kriter sonucu elde edilen borsa payı iade tutarlarından çeyrek dönemler itibarıyla büyük olanı kadar olur.

Sonuç olarak yukarıda belirtilen yeni iade modeli kapsamında:

- Büyüklük kriterine göre; bir takvim yılının çeyrek dönemleri itibarıyla Pay Piyasası'ndaki toplam işlem hacminin en az %5'ini yapan ve ilgili döneme ilişkin işlem hacmi tutarı 30 milyar TL'yi geçen üyeler için [İşlem hacmi; Özel İşlem Bildirimleri, Toptan Alış Satış İşlemleri (TAS), Halka Arz ve Borsa Birincil Piyasa (BP) işlemleri hariç tutulmak suretiyle hesaplanır.] ilgili çeyrek dönemin son ayına ilişkin olarak yapılan borsa payı tahakkukunda %5 oranında borsa payı iadesi yapılır.
- İade yapılacak borsa payı matrahına Özel İşlem Bildirimlerinden, Toptan Alış Satış İşlemlerinden (TAS), Halka Arz ve Borsa Birincil Piyasa (BP) işlemlerinden alınan borsa payları, emir/işlem (OTR, order to trade) oranından ve İAK'den (emir iptalinden, miktar azaltımından, emir kötüleştirmeden) alınan ücretler dâhil edilmez.
- İade tutarı, iadeye hak kazanılan dönemde kapsam dışı tutulan işlemler düşüldükten sonra kalan işlemlerden alınan borsa payı tutarı üzerinden hesaplanır, ilgili çeyrek dönemin son ayına ilişkin olarak tahakkuk ettirilen (Örneğin ilk olarak Mart ayı için hesaplanacak olan) borsa payından mahsup edilir.
- Gelişim kriterine göre; bir takvim yılının üçer aylık çeyrek dönemleri itibarıyla her üye için yapılacak değerlendirmede, o çeyreğin toplamında bir önceki çeyreğe göre daha fazla borsa payı tahakkuk ettirilen üyeye ilgili çeyrek dönemin son ayına ilişkin olarak yapılan borsa payı tahakkukunda aradaki farkın %30'u iade edilir.
- Yapılacak borsa payı karşılaştırmasında; Özel İşlem Bildirimleri, Toptan Alış Satış işlemleri (TAS), Halka Arz ve Borsa Birincil Piyasa (BP) işlemleri için ödenen borsa payları, OTR ve İAK'den (emir iptali, miktar azaltımı, emir kötüleştirme) alınan ücretler hariç tutulur.
- Her bir üyeye yapılacak toplam borsa payı iadesini bu iki kriterin koşulları çerçevesinde elde edilebilecek borsa payı iade tutarlarından büyük olanı belirler. Diğer bir ifade ile her bir üyeye, değerlendirme dönemlerinde bu kriterlerin sadece birinden (tutar olarak daha büyük olanından) faydalandırılarak borsa payı iadesi yapılır.
- İade tutarı, 2018 birinci çeyrekte başlamak ve bir önceki çeyrek dönem (2017/4) ile karşılaştırılmak suretiyle, kapsam dışı tutulan işlemler düşüldükten sonra kalan işlemlerden alınan borsa payı tutarları arasındaki fark üzerinden hesaplanır, içinde bulunulan çeyreğin son ayına ilişkin olarak tahakkuk ettirilen (örneğin ilk olarak Mart ayı için hesaplanacak olan) borsa payından mahsup edilir.
- İndirime ilişkin değerlendirmeler yılda 4 kere çeyrek takvim dönemleri (Ocak-Mart, Nisan-Haziran, Temmuz-Eylül, Ekim-Aralık) itibarıyla yapılır.
- Yeni iade modeli 2018 yılından itibaren geçerlidir.